

Vabariigi Valitsus
Stenbocki maja
Rahukohtu 3, Tallinn
riigikantselei@riigikantselei.ee

15.12.2021 nr KL-1/25

EOKL pöördumine Vabariigi Valitsuse poole leevendamaks kodutarbijale elektri hinnašokki

Eesti Omanike Keskliidu volikogu arutas elektrienergia turul tekkinud kriitilist olukorda ja pöördub olukorra kiireks ja ka pikemaajaliseks lahendamiseks ettepanekutega Vabariigi Valitsuse poole.

Elektrihinna mitmekordne tõus on põhjustatud elektriturul vildakast toimemehhanismist, elektritootmisvõimsuste defitsiidist ning ebapiisavatest elektriühendustest Nord Pooli süsteemis. Elektri hinnatõus käesoleva aasta sügis-talvisel perioodil on tekitanud kodutarbijate hinnašoki ja ebakindluse eelolevaks talveks.

Vabariigi Valitsuse meetmed aktsiisitasude planeeritud taastumise tähtsaja edasilükkamine, võrgutasude 50% kompenseerimine ning vähekindlustatud perede toetusskeemid pole piisavad elektri taskukohase kättesaadavuse tagamiseks kõigile koduomanikele. Enamus inimestele on ebamugav sattuda ühtäkki sotsiaaltoetuste taotlejate ringi.

Teeme ettepaneku anda kodutarbijatele võimalus osta ka börsiväliselt elektrienergiat kasutades universaalteenust. Selleks kohustada Nord Pooli elektriturul Eesti hinnapiirkonnas turgu valitseval elektritootjal müüma kodutarbijate universaalteenuse koguses elektrienergiat ilma börsi vahendusega. Hinnakujundusel lähtutaks elektrienergia tootmise kuludest ning kapitali tootlusest vastavalt Konkurentsiameti kehtestatud reeglitele. Täiendava meetmena kompenseerida elektri tootjatele universaalteenusena toodetava elektri CO2 kvoodi kulud juhul kui need ületavad 30 eurot tonni kohta.

Energia taskukohasus kaugvaates on võimalik, kui suudame tagada energiakandjate mitmekesisuse, suurendada majade energiatõhusust ning vähendada energiakandjate impordist sõltuvust. Põlevkivienergiast loobumine, mis on eesmärgiks võetud 2035. aastaks, eeldab uute, sh juhitavate võimsuste kohest ehitamise algatamist. Eesti, ja meie lähinaabrid on elektridefitsiidis, seepärast tuleb soodustada kõiki investeeringuid ning toetada asjaajamisel kõigi energia tootmisvõimaluste, sh tuumaenergia, kasutuselevõttu, sest vaid ilmastikust sõltuv tootmine ei taga varustuskindlust.

Kogu energiasüsteemis ei ole vähemtähtis kodumajapidamistes toodetav energia. Selleks, et soodustada kodumajapidamistes lokaalsete tootmisvõimaluste loomist ning kasutamist, tuleb muuta võrguga liitumise protsess paindlikumaks ning taskukohasemaks. Tänapäevane hinnapoliitika ning ajamahukas asjaajamine ei soodusta uute tootjate lisandumist. Uute hajaenergeetika tootmise ja salvestuse liitumispunktide väljaehitamine kodutarbijate poolt, peaks olema kantud võrguettevõtja ja tarbija poolt kahasse.

Lugupidamisega,

Heiki Hepner
Omanike Keskliidu volikogu esimees